

Pilawa, 25.04.2023 r.

Zn. spr.: NPE.054.1.2023

Sz. P.
Piotr Adamiak
ul. Skośna 3
05-806 Granica
lasynadutrata@gmail.com

/podpisano elektronicznie/dot.: odpowiedzi na Petycję z dnia 26 stycznia 2023

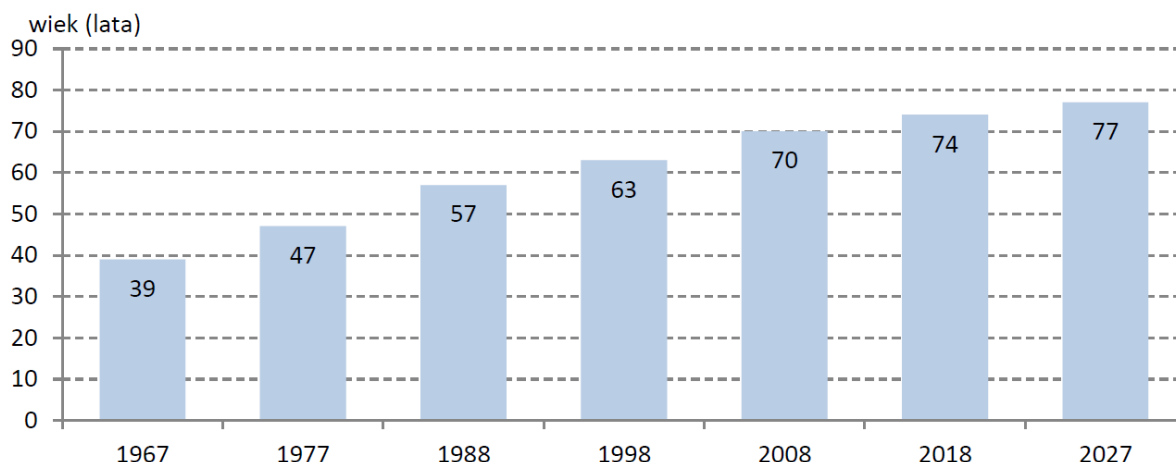
W odpowiedzi na petycję z dnia 26 stycznia 2023 r. (wpłynęła 06 lutego 2023 r.), w sprawie gospodarki leśnej prowadzonej przez Nadleśnictwo Chojnów w Lesie Komorowskim i Chlebowskim, zwanej dalej Petycją nadleśnictwo informuje, że lasy Nadleśnictwa Chojnów spełniają zarówno funkcje przyrodnicze i społeczne, jak i gospodarcze. O dużym znaczeniu funkcji społecznych i przyrodniczych świadczy m.in. fakt znacznego ograniczenia stosowania rębni zupełnej (IB)

Na zamieszczonym poniżej wykresie (Wykres 1) przedstawiono zmiany przeciętnego wieku drzewostanów Nadleśnictwa Chojnów w ciągu ostatnich 50 lat wraz z prognozą na kolejne 10-lecie. Jak łatwo zauważyć, od ponad półwiecza obserwowany jest stały nieprzerwany wzrost przeciętnego wieku drzewostanów Nadleśnictwa Chojnów. Jest to zjawisko pozytywne pod warunkiem nieprzekraczania poziomu krytycznego przeciętnego wieku drzewostanów, który w lasach gospodarczych przyjmuje się na około 50 lat, a w lasach o zwiększonej funkcji społecznej na około 60 lat, co zapewnia płynną wymianę pokoleń. Oznacza to, że w kolejnych planach urządzenia lasu (PUL) powinny znaleźć się działania powodujące zahamowanie wzrostu przeciętnego wieku drzewostanów. Nadmierny wzrost średniego wieku może w konsekwencji prowadzić do pogorszenia stanu zdrowotnego lasu oraz ograniczenia jego stabilności.

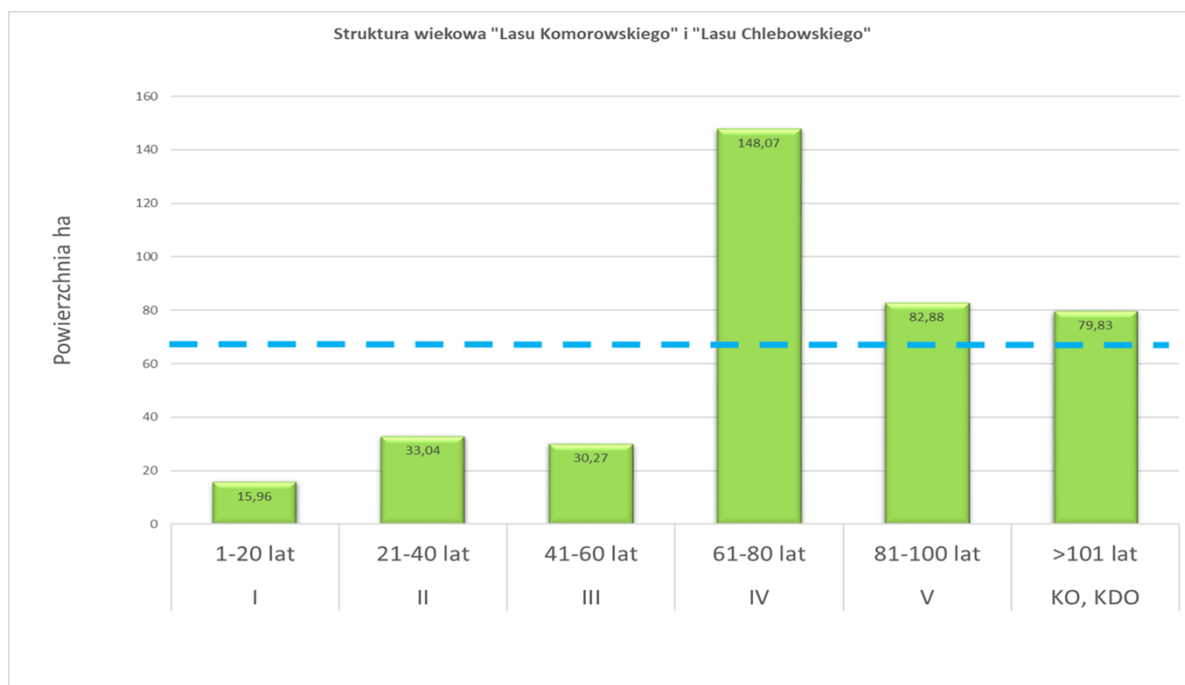
Wykres 1.

Zmiany przeciętnego wieku drzewostanów Nadleśnictwa Chojnow w ciągu ubiegłych lat wraz z prognozą

Poza przeciętnym wiekiem drzewostanów, bardzo istotną cechą opisującą lasy jest struktura wiekowa drzewostanów. Powierzchniowy udział poszczególnych klas wieku (w przedziałach 20-letnich) „Lasu Komorowskiego” i „Lasu Chlebowskiego” obrazuje zamieszczony poniżej wykres (Wykres 2).

Wykres 2.

Skróty KO (klasa odnowienia) i KDO (klasa do odnowienia) oznaczają drzewostany, w których działania gospodarcze ukierunkowane są na potrzeby młodego pokolenia lasu. Niebieska linia to poziom, do którego powinny sięgać wszystkie przedziały wieku, aby struktura wiekowa była równomierna i stabilna przez wiele lat. Możemy tu zaobserwować niekorzystne zjawisko zbyt małej reprezentacji młodego pokolenia lasu.

Specjalistyczny dokument inżynierii leśnej, jakim jest PUL, choć jest sporządzany na 10 lat (średniookresowe planowanie) zawiera elementy planowania długookresowego, które pomagają łagodzić niekorzystne zjawiska ekosystemowe, szczególnie w lasach poddanych antropopresji.

W aktualnym PUL proces wymiany pokoleń w Kompleksie „Lasu Komorowskiego” zaplanowano na powierzchni 22 ha, co oznacza, że odnowienia obejmą średnio 1% powierzchni kompleksu na rok obowiązywania PUL. W tym czasie pozostałe fragmenty lasu nadal wzrastają, zwiększając swój wiek oraz wymiary.

Formułowane w Petycji stwierdzenie, że Las Komorowski i Las Chlebowski to w całości obszar leśny o zwiększonej funkcji społecznej nie odpowiada rzeczywistości. Z obserwacji i doświadczeń nadleśnictwa wynika, że wskazane kompleksy są użytkowane turystycznie i rekreacyjnie, ale wyłącznie na części ich arealów, które w przyszłości mogą zostać uznane za tereny o zwiększonej funkcji społecznej. Wyznaczanie lasów o zwiększonej funkcji społecznej odbywa się na etapie sporządzania PUL. Nadleśnictwo Chojnów przypomina, że uznanie fragmentu lasu za obszar o zwiększonych funkcjach społecznych nie wyklucza prowadzenia tam gospodarki leśnej. Obszary te nie są prawną formą ochrony przyrody.

Zmiany w wyglądzie lasów są zjawiskiem naturalnym i następują zarówno w lasach zagospodarowanych jak i w lasach niezagospodarowanych. W związku z tym, nie powinno się postrzegać tych zmian, jako czegoś negatywnego. Zmiany w wyglądzie lasów, są odczuciami subiektywnymi, artykułowanymi przez część mieszkańców. Krajobraz lasów tworzą lasy dojrzałe i starodrzewy, ale nieodłącznym elementem takiego krajobrazu są także młodsze formy lasu: uprawy i młodniki, co także wpływa na urozmaicenie krajobrazu jak i zwiększenie różnorodności biologicznej.

Należy zauważyć, że skierowany do RDLP w Warszawie wniosek Porozumienia Inicjatyw Lasów Chojnowskich (PILCH) z dnia 02 lutego 2023 r. w sprawie wstrzymania wszystkich cięć rębnych i przedrębnych na terenie Nadleśnictwa Chojnów (w tym w „Lesie Komorowskim” i „Lesie Chlebowskim”) do czasu opracowania nowego PUL, został rozpatrzony odmownie.

Z punktu widzenia prawa, jak również nauk leśnych i szeroko pojętego interesu społecznego polegającego na zachowaniu trwałości lasów zarządzanych przez Nadleśnictwo Chojnów wniosek o wstrzymanie wszelkich rębni w „Lesie Komorowskim” i „Lesie Chlebowskim” należy uznać za zbyt daleko idący.

Wszystkie dotychczas wykonane na terenie „Lasu Komorowskiego” rębnie (cięcia odnowieniowe), podobnie jak większość planowanych, są rębniami złożonymi. Oznacza to, że proces wymiany pokoleń rozłożony jest na kolejne dziesięciolecia. Powierzchnie objęte rębniami są zastępowane kolejnymi pokoleniami lasu. Młode fazy drzewostanów uzyskiwane z pomocą rębni złożonych przyczyniają się do urozmaicenia wiekowego, gatunkowego i przestrzennego lasu. Są też czynnikiem zwiększającym różnorodność biologiczną, miejscem żerowania, rozmnażania licznych organizmów i schronienia, co jest szczególnie ważne w lasach poddanych antropopresji. Dlatego nie można zgodzić się ze sformułowaniem w Petycji zarzutem, że w wyniku prowadzenia na tym obszarze gospodarki leśnej zgodnie z Planem Urządzania Lasu straci on większość swoich bezcennych walorów.

Odnosząc się do zagadnienia prac gospodarczych w oddziale 340 c. Nadleśnictwo Chojnów informuje, że zaplanowało w roku 2023 wykonanie w tym wydzieleniu cięcia uprzątającego na powierzchni 3,86 ha. Miał być to ostatni etap rozpoczętego ponad 20 lat wcześniej procesu odnowienia z wykorzystaniem rębni IIIb. Przesłanką do wykonania planowanej rębni są potrzeby hodowlane młodego pokolenia lasu powstałego w wyniku wcześniejszych zabiegów, z wcześniejszych etapów procesu odnowienia, czyli m.in. zwiększenie dostępu do światła i przestrzeni.

Przed rozpoczęciem prac, zmodyfikowano założenia rębni w oddz. 340-c. W miejscach występowania grup i kęp młodych drzew gatunków zgodnych z typem drzewostanu, które zostaną wykorzystane w kolejnej generacji drzewostanu oraz w

sąsiedztwie drzew, które zostały ujęte we wniosku złożonym w gminie Brwinów o uznanie jako pomniki przyrody, zaplanowano cięcie częściowe na powierzchni ok. 2,43 ha. Na powierzchni tej będą wykonane też odnowienia podokapowe, co będzie w przyszłości wymagało zastosowania kolejnych cięć zwiększających dostęp światła do odnowień. Na fragmentach mniej żyznych, pozbawionych podrostów, zostanie wykonane cięcie zupełne na powierzchni ok. 1,43 ha, przeznaczone do odnowienia gatunkiem światłożadnym. Fragmenty objęte cięciami zupełnymi w zasadzie nie sąsiadują z głównymi szlakami i uczęszczanymi ścieżkami. Udział starodrzewu będą stanowiły biogrupy, o łącznej powierzchni 0,43 ha. Wydłużenie procesu odnowienia na powierzchniach objętych cięciami częściowymi jest podstawą do zmiany rębni na IVd. Całkowite wstrzymanie rębni z jednej strony, nie pozwoli zrealizować zapisów PUL, a z drugiej może negatywnie wpłynąć na stan młodego pokolenia oraz otaczającego je lasu dojrzałego.

Informujemy, że Nadleśnictwo Chojnów jest otwarte na dialog społeczny. W odpowiedzi na pojawiające się oczekiwania społeczne zmieniono sposób zagospodarowania na części powierzchni, gdzie miało to uzasadnienie hodowlane, w podobny sposób jak planowane jest to w oddziale 340 c. Chęć nadleśnictwa do dalszego dialogu można dostrzec w funkcjonowaniu Leśnych Grup Roboczych działających od ponad roku w części gmin w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. Aktualnie powołano dwie grupy w gminach Lesznówola i Podkowa Leśna. W dwóch kolejnych gminach: Michałowice i Piaseczno liczymy na podpisanie Porozumień w przeciągu najbliższych tygodni. W ramach dialogu społecznego 12.01.2023 r. odbyło się spotkanie na terenie Lasu Komorowskiego, podczas którego przedstawiono oczekiwania części społeczeństwa. Na kolejnym spotkaniu w biurze nadleśnictwa przedstawione zostały możliwości modyfikacji założeń rębni w oddz. 340 c.

W swojej Petycji przywołuje Pan także stanowisko Nadleśnictwa Chojnów w sprawie przebiegu drogi „Paszkwianki”. Należy zaznaczyć, że przytoczone w Petycji tezy zawarte w ww. korespondencji dotyczą ewentualnej budowy drogi skutkującej trwałym wylesieniem części kompleksu i jego insulacją, czego efektem byłoby ograniczenie wymienionych w Petycji funkcji Lasu Komorowskiego. W przypadku

Nadleśnictwo Chojnów

prowadzenia gospodarki leśnej, w tym procesu wymiany pokoleń z wykorzystaniem rębni, możliwości pełnienia powyższych funkcji będą w pełni zachowane lub zwiększone.

Las Państwowe, jako organizacja społecznie odpowiedzialna, wszystkie działania związane z gospodarką leśną, prowadzi w sposób zrównoważony i z poszanowaniem zasobów przyrodniczych.

Z poważaniem,
Sławomir Mydlowski
Nadleśniczy

